

**URZĄD
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W KRAKOWIE**

31-011 Kraków, Pl. Szczepański 5
Tel. (0-12) 421-75-79, 421-74-98, Fax (0-12) 422-78-20
E-mail: krakow@uokik.gov.pl

L.dz. RKR-561s-049/2000/BR- 750 /2001

Kraków, dn. 25 maja 2001r.

**Decyzja nr RKR - 10/2001
Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -
Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Krakowie**

Po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Przedsiębiorstwa Usługowo-Produkcyjnego „STOL-BET” Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Tarnowskiej przy ul. T. Nowaka 4 – w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów :

- I. Na podstawie art. 11 ust. 1, w związku z art. 8 ust. 2 pkt 1 i 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122 poz. 1319) **nie stwierdza się stosowania** przez Gminę Dąbrowa Tarnowska praktyk ograniczających konkurencję, polegających na:
- a) nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku wywozu stałych odpadów komunalnych z terenu Gminy Dąbrowa Tarnowska, poprzez narzucanie przez Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej nieuczciwych cen wywozu tych odpadów.
  - b) nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku składowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Dąbrowa Tarnowska na komunalnym wysypisku w Szarwarku zarządzanym przez Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej, poprzez narzucanie uciążliwych warunków umowy o składowanie odpadów na tym wysypisku – w związku ze stosowaniem w stosunkach z Wnioskodawcą zbyt wysokich opłat za składowanie, nie posiadających odzwierciedlenia w ponoszonych kosztach tej działalności i przynoszących Gminie Dąbrowa Tarnowska nieuzasadnione korzyści.
- II. Na podstawie art. 9, w związku z art. 8 ust. 2 pkt 3 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **uznaje się za ograniczającą konkurencję** praktykę stosowaną przez Gminę Dąbrowa Tarnowska, polegającą na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku składowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Dąbrowa Tarnowska na wysypisku w Szarwarku zarządzanym przez Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej, poprzez stosowanie w podobnych umowach - zawieranych z osobami trzecimi w sprawie składowania odpadów na tym wysypisku - niejednorodnych warunków umów, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji na lokalnym rynku wywozu odpadów
- oraz nakazuje się zaniechania stosowania tej praktyki.**

Uzasadnienie

W dniu 18 grudnia 2000r. do Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Krakowie wpłynął wniosek Przedsiębiorstwa Usługowo-Produkcyjnego „STOL-BET” Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Tarnowskiej (zwanego dalej „STOL-BET”) o wydanie decyzji nakazującej zaniechanie stosowania praktyk monopolistycznych przez Gminę Dąbrowa Tarnowska (zwaną dalej „Gminą”).

W uzasadnieniu STOL-BET podał, iż na podstawie zezwolenia Burmistrza z dnia 28.07.1997 r. (znak: GKR.IV-7050/41/97) prowadzi działalność wywozu odpadów stałych z terenu Gminy Dąbrowa Tarnowska. W zezwoleniu tym - stosownie do art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. Nr 132, poz. 622 z późn. zm.) - ustalono, iż wywóz nieczystości stałych ma się odbywać na wysypisko odpadów komunalnych w miejscowości Szarwark, na podstawie umowy zawartej z zarządcą wysypiska, tj. Gminnym Zakładem Gospodarki Komunalnej w Dąbrowie Tarnowskiej (zwanym dalej „Zakładem” lub „GZGK”).

GZGK jest zakładem budżetowym Gminy Dąbrowa Tarnowska. Przedmiotem jego działalności jest m. innymi oczyszczanie terenu miasta i gminy. W ramach tej działalności Zakład zarządza jedynym na tym terenie składowiskiem odpadów komunalnych w Szarwarku oraz - podobnie jak STOL-BET - wywozi te odpady z nieruchomości znajdujących się na terenie Gminy. STOL-BET jest jedynym konkurentem Zakładu w zakresie wywozu odpadów.

Umowa nr 13/96, na podstawie której STOL-BET składowuje dostarczone przez siebie odpady na zarządzanym przez Zakład wysypisku została zawarta w dniu 04.06.1996 r. Początkowo STOL-BET płacił Zakładowi za tę usługę opłatę w wysokości 5,00 zł za 1 m³ składowanych odpadów, od dnia 01.07.1997 r. opłata została podniesiona do kwoty 6,50 zł, a następnie od dnia 01.03.2000 r. do kwoty 8,84 zł + 7% VAT.

Po każdorazowej zmianie opłat za składowanie, STOL-BET - uznając, iż są one zbyt wysokie np. w stosunku do obowiązujących na wysypisku w Tarnowie oraz oparte na nierzetelnej kalkulacji kosztów - zwracał się do Zarządu Gminy o przeprowadzenie analizy kosztów działalności wysypiska.

Odpowiedzi na ostatnie z takich wystąpień z dnia 18.10.2000 r. udzielił Zakład, który w piśmie z dn. 08.11.2000 r. (znak: GZGK/68/2000) zarzucił STOL-BET, iż składowuje na wysypisku - niezgodnie z postanowieniami łączącej strony umowy - odpady pochodzące spoza terenu Gminy Dąbrowa Tarnowska. Równocześnie Zakład nakazał Wnioskodawcy - pod rygorem rozwiązania umowy o składowanie odpadów w trybie natychmiastowym - każdorazowe przedkładanie przez kierowcę wwożącego odpady na wysypisko, dokumentów potwierdzających ich pochodzenie, tj. wykazu zawierającego nazwę miejscowości i ulicy, nr posesji oraz podpis administratora.

STOL-BET - pismem z dnia 27.11.2000 r. - stanowczo zaprzeczył, jakoby na wysypisko w Szarwarku wwoził odpady z terenu innych gmin. Nie zgodził się również na sporządzenie wykazu obsługiwanych posesji uważając, iż przedkładanie kart drogowych jest wystarczającym udokumentowaniem miejsca pochodzenia odpadów.

Zdaniem STOL-BET podwyższenie od dnia 1.03.2000 r. opłaty za składowanie odpadów na wysypisku w Szarwarku do kwoty netto 8,84 zł/m³ spowodowało znaczny wzrost kosztów świadczonych przez niego usług wywozu odpadów i musiał cenę tych usług podnieść. Z tego powodu, kilku znaczących kontrahentów STOL-BET z terenu Dąbrowy Tarnowskiej

zrezygnowało w jego usług i zawarło umowy z Zakładem, który zaoferował niższe ceny. Umowy wypowiedziały bowiem: Zespół Szkół Zawodowych im. K.K. Baczyńskiego (pismo z 29.03.2000 r.) i Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej (pismo z 17.08.2000 r.) a Spółdzielnia Mieszkaniowa wypowiedzenie umowy zapowiedziała (pismo z 2.06.2000 r.).

Zdaniem Wnioskodawcy Zakład mógł zaproponować konkurencyjne ceny wywozu odpadów, gdyż zostały one ustalone przez Gminę na poziomie, który nie uwzględniał wszystkich ponoszonych kosztów tej działalności, w tym opłat za składowanie odpadów na wysypisku w Szarwarku, którym Zakład sam zarządza. Z kolei opłaty za składowanie odpadów ustalone przez Gminę dla STOL-BET – który jest jedynym konkurentem Zakładu na rynku wywozu – są w jego ocenie zawyżone; m. innymi znacznie przekraczają opłaty obowiązujące na wysypisku w pobliskim Tarnowie, które jest lepiej zorganizowane i wyposażone.

W ocenie Wnioskodawcy opisane wyżej działania Gminy realizowane bezpośrednio przez Zakład są sprzeczne z przepisami ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz.U. z 1999 r. nr 52, poz. 547 ze zm.) i mają na celu wyeliminowanie STOL-BET z lokalnego rynku wywozu odpadów komunalnych.

Wnioskodawca zwrócił również uwagę, iż Gmina zwolniła Zakład z opłat lokalnych, finansuje mu zakup sprzętu oraz przyznaje dotacje z własnego budżetu (po 100 000 zł w latach 2000 i 2001)

Na podstawie wyżej opisanego wniosku i po jego formalnym uzupełnieniu, Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Krakowie (zwana dalej „organem antymonopolowym”) wszczęła w dniu 27 grudnia 2000 r. postępowanie administracyjne w sprawie stosowania przez Gminę Dąbrowa Tarnowska – GZGK - praktyk monopolistycznych określonych w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów.

Wobec wejścia w życie w dniu 1 kwietnia 2001 r. przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 122, poz. 1319), zwanej dalej „ustawą o ochronie (...)”, stosownie do treści art. 113 tej ustawy, organ antymonopolowy – pismem z dnia 3.04.2001 r. - poinformował strony, iż od dnia 1.04.2001 r. postępowanie prowadzone będzie jako postępowanie antymonopolowe w sprawie praktyk ograniczających konkurencję, określonych w art. 8 ust. 2 pkt 1, 3, 6 ww. ustawy o ochronie (...) - polegających na nadużywaniu przez Gminę pozycji dominującej :

- na lokalnym rynku wywozu stałych odpadów komunalnych z terenu Gminy Dąbrowa Tarnowska, poprzez narzucanie nieuczciwych cen wywozu tych odpadów,
- na lokalnym rynku zarządzania komunalnym wysypiskiem śmieci w Szarwarku, poprzez stosowanie w podobnych umowach zawieranych z osobami trzecimi o składowanie stałych odpadów komunalnych na tym wysypisku niejednorodnych warunków umów stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji na rynku wywozu odpadów,

- na lokalnym rynku zarządzania komunalnym wysypiskiem śmieci w Szarwarku, poprzez narzucanie uciążliwych warunków umowy na udostępnienie tego wysypiska w części dotyczącej wysokości opłat za przyjęcie odpadów – w związku ze stosowaniem w stosunkach z Wnioskodawcą zbyt wysokich opłat nie posiadających odzwierciedlenia w ponoszonych kosztach działalności i przynoszących Gminie nieuzasadnione korzyści.

Odpowiadając na wniosek o wszczęcie postępowania Gmina wniosła o uznanie zarzutów STOL-BET za nieuzasadnione i ich oddalenie. W piśmie z dnia 16.01.2001 r. (znak: GKR.IV.7050/K/2001) wyjaśniła, iż jej zakład budżetowy pobiera opłaty za usługę wywozu odpadów komunalnych i za ich składowanie na wysypisku w Szarwarku zgodnie z obowiązującą kalkulacją, zweryfikowaną i zatwierdzoną przez Zarząd Gminy. Kalkulacja taka została sporządzona w oparciu o poniesione koszty i uzyskane wpływy za rok 1999 w każdej z ww. działalności oddzielnie.

Wysokość opłat pobieranych przez Zakład ustala Zarząd Gminy w drodze uchwały. W dniu 23.02.2000 r., Uchwałą Nr 34/2000 Zarząd ustalił, iż od dnia 1.03.2000 r. stawka netto za składowanie 1 m³ odpadów komunalnych na wysypisku w Szarwarku wynosi 7,37 zł - dla zakładu własnego oraz 8,84 zł - dla zakładu obcego.

Na tej podstawie – aneksem nr 2 z dnia 23.02.2000 r. – GZGK wprowadził zmiany do umowy nr 13/96 z dnia 4.06.1996 r., ustalając cenę 8,84 zł + 7 % VAT za 1 m³ odpadów pozostawionych na wysypisku przez STOL-BET.

W świetle załączonej do Uchwały kalkulacji kosztów, opłata pobierana od zakładów obcych zawiera 20% zysk, zaś dla zakładu własnego (tj. dla GZGK – przyp. UOKiK) opłata skalkulowana została bez zysku, tj. po kosztach własnych zaplanowanych na poziomie 7,37 zł/m³.

Stawka ta (7,37 zł/m³) została następnie uwzględniona w kalkulacji ceny, jaką od dnia 1.03.2000 r. Zakład pobiera za wywóz odpadów od kontrahentów, zatwierdzonej również przez Zarząd Gminy tą samą uchwałą z dnia 23.02.2000 r. Przykładowo, za wywóz kontenera o pojemności 7 m³ na odległość do 5 km cena Zakładu wynosi netto 105,53 zł, w tym 51,59 zł stanowią koszty składowania odpadów na wysypisku (7 m³ x 7,37).

Mając na uwadze zastrzeżenia zgłoszone przez STOL-BET do poszczególnych pozycji przedłożonej kalkulacji opłat za składowanie odpadów na wysypisku, organ antymonopolowy wezwał Gminę do złożenia wyjaśnień w tym zakresie. W odpowiedzi z dnia 15.03.2001 r. (znak: GKR.IV.7050/K/2001) Gmina wyjaśniła, iż kalkulacja przedłożona przy piśmie z dnia 16.01.2001 r. była jedynie projektem niezatwierdzonym przez Gminę i omyłkowo została załączona do odpowiedzi, a co za tym idzie nie ma rangi dowodu i winna być pominięta w sprawie. W związku z powyższym Gmina przedłożyła dwie inne kalkulacje: jedną - będącą kolejną propozycją GZGK i drugą - ostatecznie przez Gminę przyjętą za podstawę do ustalenia opłat za składowanie odpadów.

W poniższym zestawieniu uwzględniono wszystkie trzy przedłożone przez Gminę kalkulacje na rok 2001 (wytuszczoną czcionką zapisano pozycje, w których istnieją rozbieżności pomiędzy poszczególnymi wersjami kalkulacji).

l.p.	Pozycja kalkulacyjna	Kalkulacja stanowiąca załącznik do pisma Gminy z dn. 16.01.2001	Kalkulacja stanowiąca załącznik do pisma Gminy z dn. 15.03.2001 - propozycja GZGK	Kalkulacja stanowiąca załącznik do pisma Gminy z dn. 15.03.2001 - ostatecznie przyjęta przez Gminę
1	2	3	4	5
1.	Wynagrodzenia z narzut.	1,5 etatu - 2,287,52 zł	2 etaty - 2.610,00 zł	1,5 etatu - 2.287,52 zł
2.	Praca spycharki z operatorem	35,43złx4godz.x26dni= 3.684,72 zł	41,63złx4godz.x26dni= 4 329,52zł	35,43złx4godz.x26dni= 3 684,72 zł
3.	Taczki	46,67 zł	46,67 zł	46,67 zł
4.	Grabki metalowe	14,00 zł	14,00 zł	14,00 zł
5.	Łopata sztychowa	15,00 zł	15,00 zł	15,00 zł
6.	Łopata piaskowa	15,00 zł	15,00zł	15,00 zł
7.	Widły	10,00 zł	10,00 zł	10,00 zł
8.	Wapno proszkowe	120,00 zł	260,00 zł	260,00 zł
9.	Srodki czystości+ubrania	33,36 zł	427,03zł	427,03 zł
10.	Rekultywacja	737,00 zł	203,33 zł	203,33 zł
11.	Koszty zarządu	1 143,76 zł	2 735,84 zł	1 143,76 zł
12.	Łączne koszty miesięczne	8 107,03 zł	10 239,36 zł	8 107,03 zł
13.	Jednostkowy koszt własny, stanowiący równocześnie opłatę dla GZGK	7,37 zł/ m ³ - przy założeniu, że na wysypisko przyjmowanych jest 1.100 m ³ odpadów miesięcznie	8,19 zł/ m ³ - przy założeniu, że na wysypisko przyjmowanych jest 1.250 m ³ odpadów miesięcznie	7,37 zł/ m ³ przy założeniu, że na wysypisko przyjmowanych jest 1.100 m ³ odpadów miesięcznie
14.	Opłata dla zakładów obcych, tj. koszt własny z poz. 13 + zysk 20 %	8,84 zł/ m ³	9,82 zł/ m ³	8,84 zł/ m ³

W piśmie z dn. 29.03.2001r. (znak: GKR.IV.7050/K/2001), Gmina podniosła, iż pomimo zakładanego w ostatecznie przyjętej kalkulacji kosztu własnego (kol. 5 tabeli) na poziomie 7,37 zł/ m³ rzeczywisty koszt jednostkowy działalności wysypiska w roku 2000 był wyższy i wyniósł 7,51 zł/ m³.

W toku postępowania organ antymonopolowy przeprowadził również ankietę w sprawie wysokości opłat, jakie za składowanie odpadów pobierają inni przedsiębiorcy działający w tym zakresie na innych rynkach lokalnych. Ustalenia zawarto w poniższym zestawieniu.

l.p.	Wysypisko	Opłata za składowanie odpadów	
		w zł/t	w zł/m ³
1.	Bolesław	65,00	16,25
2.	Knurów	49,00	12,25
3.	Siemianowice Śląskie	63,00	15,75
4.	Żywiec spółka „Beskid”	55,00	13,75
5.	Zakład Składowania Odpadów Komunalnych Tarnów	26,17	6,54
6.	Mielec	47,00	11,75
7.	Szarwark	35,36	8,84

*do przeliczeń opłat przyjęto, że 1m³ odpadów waży 250 kg

Uwzględniając powyższe ustalenia organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zawiera bezwzględny zakaz nadużywania przez przedsiębiorców pozycji dominującej na rynku właściwym. Aby zatem działania przedsiębiorcy można było zakwalifikować jako jedną z wymienionych w art. 8 ust. 2 tej ustawy praktyk ograniczających konkurencję, należy uprzednio dowieść, iż przedsiębiorca ten dominującą pozycję faktycznie posiada.

Przez pozycję dominującą - zgodnie z treścią art. 4 pkt 9 ww. ustawy - rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Domniemywa się, że przedsiębiorca posiada pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Z kolei rynek właściwy - stosownie do definicji zawartej w art. 4 pkt 8 ustawy - rozumiany jest jako rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cechę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z dwoma rynkami produktowymi (towarów, usług), a zasięg tych rynków - ze względu na swoje właściwości i obowiązujące uregulowania prawne - ogranicza się do terenu Gminy Dąbrowa Tarnowska. Są to:

- rynek wywozu stałych odpadów komunalnych od kontrahentów z terenu tej Gminy,
- rynek składowania odpadów komunalnych pochodzących z tego terenu na wysypisku w Szarwarku, którego zarząd sprawuje Zakład.

Na prowadzenie działalności na lokalnym rynku wywozu odpadów należy uzyskać odpowiednie zezwolenia, o które może ubiegać się jedynie ten przedsiębiorca, który m. innymi udokumentuje gotowość odbioru dostarczonych przez niego odpadów przez zakład prowadzący działalność w zakresie ich unieszkodliwiania (art. 8 ust 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości (...)). W przypadku Gminy Dąbrowa Tarnowska jedynym wysypiskiem przeznaczonym do składowania odpadów z jej terenu jest wysypisko w Szarwarku. Wysypisko to zarządzane jest przez Zakład i nie jest możliwe, aby usługi składowania odpadów świadczyć mógł inny poza nim przedsiębiorca. Zakład nie spotyka się w tym zakresie z konkurencją ze strony innych przedsiębiorców a zatem posiada na rynku składowania odpadów pozycję dominującą w rozumieniu art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie (...).

Rynek wywozu odpadów jest natomiast rynkiem potencjalnie konkurencyjnym. W warunkach faktycznych niniejszej sprawy działalność na lokalnym rynku wywozu odpadów prowadzi jedynie Zakład i STOL-BET.

Organ antymonopolowy dokonał ustaleń odnośnie udziału, jaki na rynku wywozu posiadają jego uczestnicy. Wyniki uwzględnia poniższe zestawienie obejmujące okres od stycznia 1999 r. do listopada 2000 r. (liczby w kolumnie „pozostali” dotyczą dostawców, którzy składują odpady własne i nie prowadzą działalności gospodarczej w tym zakresie).

Miesiąc, rok	Ilość stałych odpadów komunalnych wywiezionych na wysypisko w Szarwarku w m ³			Udział w rynku wywozu stałych odpadów komunalnych		
	GZGK	STOL-BET	Pozostali	GZGK	STOL-BET	pozostali
Styczeń 1999	330,64	495,9	11,5	40 %	59 %	1 %
Luty 1999	262,77	459,6	10,0	36 %	63 %	1 %
Marzec 1999	439,04	649,0	10,0	40 %	59 %	1 %
Kwiecień 1999	512,43	598,1	16,0	46 %	53 %	1 %
Maj 1999	524,03	564,4	10,0	48 %	51 %	1 %
Czerwiec 1999	388,88	608,4	11,0	39 %	60 %	1 %
Lipiec 1999	535,37	655,3	10,0	45 %	54 %	1 %
Sierpień 1999	555,28	650,1	8,5	46 %	53 %	1 %
Wrzesień 1999	460,46	649,4	10,0	41 %	58 %	1 %
Październik 1999	603,47	556,1	13,0	51 %	48 %	1 %
Listopad 1999	355,72	501,6	11,5	41 %	58 %	1 %
Grudzień 1999	585,59	690,6	10,0	45 %	54 %	1 %
Styczeń 2000	330,46	564,8	8,0	37 %	62 %	1 %
Luty 2000	371,70	538,9	12,0	40 %	59 %	1 %
Marzec 2000	465,38	688,3	11,0	40 %	50 %	1 %
Kwiecień 2000	631,66	613,0	12,0	50 %	49 %	1 %
Maj 2000	547,81	680,4	11,0	44 %	55 %	1 %
Czerwiec 2000	567,23	684,2	10,5	45 %	54 %	1 %
Lipiec 2000	4580,24	722,1	14,0	44 %	55 %	1 %
Sierpień 2000	520,51	709,8	12,5	42 %	57 %	1 %
Wrzesień 2000	950,23	635,7	11,5	59 %	40 %	1 %
Październik 2000	768,92	670,8	11,0	53 %	46 %	1 %
Listopad 2000	530,24	592,0	10,5	47 %	52 %	1 %
Razem	11 818,06	14 178,5	255,5	45 %	54 %	1 %

Z powyższych liczb wynika, iż średnio - w badanym okresie - udział GZGK w lokalnym rynku wywozu wyniósł 45 % natomiast STOL-BET – 54 % i proporcje te nie ulegają istotnym zmianom na przestrzeni analizowanych 23 miesięcy.

W świetle powyższego należy stwierdzić, iż żaden z obu ww. przedsiębiorców nie posiada na rynku wywozu pozycji dominującej. W tym przypadku mamy do czynienia z rynkiem o strukturze duopolu, na którym konkurują wyłącznie dwaj przedsiębiorcy o zbliżonym do siebie i przekraczającym 40 % udziale. Uzasadnia to obalenie domniemania w zakresie posiadania przez któregoś z nich pozycji dominującej w rozumieniu art. 4 pkt 9 ustawy (tak. St. Gronowski, Ustawa antymonopolowa – komentarz C.H. BECK Warszawa

1996, str. 87). Żaden z przedsiębiorców nie posiada na rynku wywozu, tak charakterystycznej dla pozycji dominującej, możliwości zapobiegania efektywnej konkurencji, czy też podejmowania działań nie uwzględniających zachowań konkurenta i konsumentów. Z uwagi na ograniczony zasięg rynku lokalnego zmuszeni są oni rywalizować oferując niższe od konkurenta ceny swoich usług.

Z powyższych względów, a zatem z powodu nieposiadania pozycji dominującej na lokalnym rynku wywozu odpadów, Zakładowi nie można postawić zarzutu z art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie (...), tj. iż tę pozycję nadużył poprzez narzucanie nieuczciwych cen wywozu odpadów, które w przekonaniu Wnioskodawcy nie uwzględniają wszystkich kosztów tej działalności.

Ponadto - zdaniem organu antymonopolowego - nie została w tym wypadku spełniona, podstawowa przesłanka, jaką przepis art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie (...) zawiera, tj. iż nieuczciwe ceny wywozu są przez Zakład kontrahentom narzucane. W stanie faktycznym niniejszej sprawy należy bowiem przyjąć, iż ceny są przez kontrahentów tym chętniej akceptowane im są niższe, w tym również ceny poniżej kosztów własnych działalności wywozowej.

Gmina nadużyła natomiast pozycję dominującą jaką posiada na lokalnym rynku składowania odpadów na wysypisku zarządzanym przez Zakład. W ocenie organu antymonopolowego nadużycia tego nie należy jednak wiązać z samą wysokością ceny za usługę składowania, co z jej różnicowaniem.

W toku postępowania Wnioskodawca postawił Gminie zarzut z art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie (...), iż narzuca mu uciążliwe warunki umowy o udostępnienie wysypiska w części dotyczącej wysokości opłat za przyjęcie odpadów, a to w związku ze stosowaniem zbyt wysokich opłat nie posiadających odzwierciedlenia w ponoszonych kosztach działalności i przynoszących Gminie nieuzasadnione korzyści. Przepis art. 8 ust. 2 pkt 6 może swoim zakresem obejmować także przypadki indywidualnych cenowych praktyk ograniczających konkurencję, przy czym należy wówczas wykazać, iż przedsiębiorca o dominującej pozycji rynkowej narzucił drugiej stronie kontraktu uciążliwe warunki cenowe, a nieuzasadnione korzyści, jakie w związku z tym uzyskał pozostają w bezpośrednim związku z tymi uciążliwościami.

Zdaniem STOL-BET opłaty za składowanie odpadów na wysypisku w Szarwarku zostały dla niego ustalone na zawyżonym poziomie w stosunku do wartości oferowanych usług oraz w porównaniu z opłatami pobieranymi np. na wysypisku w Tarnowie. W toku postępowania Wnioskodawca stał również na stanowisku, iż niektóre pozycje kalkulacji opłaty za składowanie odpadów nie mają pokrycia w faktycznie poniesionych kosztach tej działalności.

Z porównania opłat pobieranych za składowanie odpadów na innych wysypiskach (tabela na str. 5 niniejszej decyzji) wynika jednak, iż wskazane przez Wnioskodawcę wysypisko w Tarnowie jest jedynym, na którym obowiązują opłaty niższe ($6,54 \text{ zł/m}^3$). W pozostałych 5 przypadkach opłaty znacznie przekraczają poziom $8,84 \text{ zł/m}^3$, jakie STOL-BET płaci Zakładowi.

W tym stanie rzeczy należy przyjąć, iż opłata pobierana na wysypisku w Szarwarku nie odbiega od powszechnie przyjętych w stosunkach tego rodzaju a zatem, iż nie została naruszona zasada ekwiwalentności wzajemnych świadczeń stron umowy. Pomimo rozbieżności pomiędzy przedkładanymi przez Gminę kalkulacjami oraz zgłoszenia przez Wnioskodawcę do nich zastrzeżeń, nie znajduje potwierdzenia zarzut, aby wysokość tej opłaty czy też narzut zysku ustalony dla STOL-BET na poziomie 20 % kosztów własnych

składowania był uciążliwy dla Wnioskodawcy i jednocześnie przynoszący Gminie nieuzasadnione korzyści. W ocenie organu antymonopolowego warunki cenowe zawarte w umowie w sprawie składowania odpadów nie spełniają przesłanek z art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie (...), zaś sama opłata w tej umowie przewidziana nie jest nadmiernie wygórowana w rozumieniu art. 8 ust. 2 pkt 1 tej ustawy. Ostatecznie należy bowiem uwzględnić, iż faktyczny jednostkowy koszt składowania odpadów w 2000 r. wyniósł nie 7,37 zł/m³ – jak zakładano – a 7,51 zł/m³, co oznacza, iż koszty przewidziane w kwestionowanej przez Wnioskodawcę kalkulacji zostały zrealizowane a faktyczny narzut zysku pobrany od STOL-BET wyniósł nie 20 a 18 %.

Zdaniem organu antymonopolowego Gmina nadużyła natomiast pozycję dominującą na rynku składowania odpadów poprzez stosowanie w podobnych umowach - zawieranych w tym zakresie z osobami trzecimi - niejednorodnych warunków, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji, naruszając tym samym art. 8 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie (...)

Zawarte w tym przepisie unormowanie ma z punktu widzenia wolnej konkurencji zapewnić równość szans prowadzenia działalności gospodarczej. Nierównoprawne traktowanie przez przedsiębiorcę dominującego na rynku innych jego uczestników przeciwdziała rozwojowi konkurencji. Przedsiębiorcom takim nie wolno utrudniać innym działalności gospodarczej jak również, bez uzasadnionego powodu, różnie ich traktować.

W warunkach faktycznych niniejszej sprawy zarząd wysypiskiem komunalnym Gmina Dąbrowa Tarnowska powierzyła Zakładowi prowadzącemu działalność także na rynku wywozu odpadów. Decydując się na takie rozwiązanie Gmina winna jednakże zapewnić takie same warunki świadczenia usług wywozu odpadów wszystkim przedsiębiorcom, niezależnie od tego czy jest to jej własny zakład budżetowy, czy też przedsiębiorca, któremu uprzednio Burmistrz tejże Gminy wydał odpowiednie zezwolenie.

Tymczasem jak ustalono, uchwałą Nr 34/2000 z dnia 23.02.2000 r. Zarząd Gminy postanowił, iż opłata za składowanie odpadów komunalnych na wysypisku w Szarwarku wynosi dla Zakładu 7,37 zł/ m³, a dla zakładów obcych, tj. STOL-BET (i innych potencjalnych konkurentów własnego zakładu budżetowego) jest wyższa o 20 % narzut zysku i wynosi 8,84 zł/ m³.

Powyższe różnicowanie nie ma uzasadnienia ekonomicznego, w szczególności nie wynika z różnicy kosztów własnych składowania czy różnicy rodzaju lub jakości usługi świadczonej poszczególnym przedsiębiorcom składującym odpady.

Na skutek tego różnicowania, Zakład – ponosząc niższą od konkurenta o 1,47 zł/m³ opłatę za składowanie – może zaoferować kontrahentom niższą cenę za wywóz odpadów, której opłata za składowanie stanowi istotny składnik.

I tak, posługując się przytoczoną już kalkulacją Zakładu dla ceny wywozu kontenera o pojemności 7 m³ w wysokości netto 105,53 zł – należy stwierdzić, iż wzrosłaby ona o kwotę 10,29 zł (7 x 1,47 zł), gdyby Zakład musiał uwzględnić w niej opłaty za składowanie w wysokości ustalonej jak dla STOL-BET (8,84 zł). Byłby to zatem wzrost o blisko 10 % w stosunku do ceny, jaką Zakład może oferować korzystając z uprzywilejowanych opłat ustalonych dla niego przez Gminę.

Oznacza to, iż finansowe warunki wywozu odpadów są korzystniejsze dla Zakładu. Poprzez działania Gminy preferujące własny zakład budżetowy, oferta STOL-BET staje się

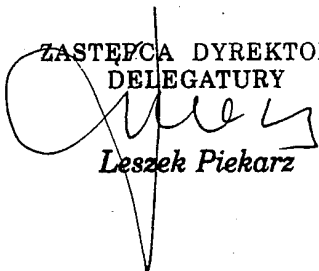
mniej atrakcyjna dla kontrahentów, którzy decydują się na przeniesienie swojego popytu na konkurenta. Świadczą o tym wspomniane już rezygnacje z usług Wnioskodawcy.

Ustalając powyższe warunki cenowe Gmina dodatkowo wspiera własny zakład budżetowy, który - stosownie do art. 19 ust. 7, 8 i 10 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. nr 155, poz. 1014 ze zm.) - może otrzymywać z jej budżetu dotację przedmiotową, podmiotową lub dotację celową na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji. Przyznanie takich dotacji zakładowi prowadzącemu działalność na potencjalnie konkurencyjnym rynku wywozu odpadów - na co zwraca uwagę Wnioskodawca - może w sposób znaczący ograniczyć konkurencję przedsiębiorcy pozbawionego takiego wsparcia.

Reasumując należy stwierdzić, iż pozbawione ekonomicznego uzasadnienia różnicowanie przez Gminę opłat za składowanie odpadów na wysypisku, a zatem ustalenie w stosunkach umownych o korzystaniu z mienia komunalnego niejednorodnych warunków cenowych stwarza Zakładowi i STOL-BET zróżnicowane warunki konkurencji na rynku wywozu odpadów naruszając tym samym art. 8 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie (...).

Uwzględniając powyższe, orzeczono jak w sentencji.

Od decyzji niniejszej przysługuje - stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie (...) - odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Krakowie.

ZASTĘPCA DYREKTORA
DELEGATURY

Leszek Piekarczyk

Otrzymują:

- 1. Gmina Dąbrowa Tarnowska**
ul. Rynek 34
33-200 Dąbrowa Tarnowska
- 2. Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne**
„STOL-BET” Sp. z o.o.
ul. T. Nowaka 4
33-200 Dąbrowa Tarnowska
- 3. a/a RKR**